

ДІАЛОГ

Місячник Української Католицької Церкви в Польщі № 2 (38) Рік IV

лютий 1994 р.

Парафія у Сянопі

7 січня цього року у Сянопі Домброві відбулося святочне Богослужіння з участю наших священиків а саме: о. Івана Пішки, пароха Команії та о. Івана Лайкопа, пароха Гломчи.

Приход багато вірників з Сянока і околиць. Украйнський греко-католицький громаді передано храм побудований після війни руками наших предків. Він невеликий, але солідний - мурований. Знаходиться напроти римо-католицького костелу.

Відтепер повинні у Сянопі будуть відправлятися богослужіння у греко-католицькому обряді. Місцеву станцію буде обслуговувати о. Іван Лайкоп, а станиця у Великому Полі перейде до Команельської парафії, у якій тепер допомагає новий душпастир о. Василь Стойка родом з Буковини, що у Румунії.

У Сянопі існує ще й православна парафія, тому люди будуть можуть вибрати свою належність, залежно від того, де хто краще буде почуватися.

Одно жеване. Ті вірні, які уговорюються з Греко-

католицькою Церквою і не мають змоги заспокоювати своїх духовних погребів, сьогодні радіють, бо ж мають свою святиню.

М. Г.

Паргія Жириновського

Дас Україні ще один шанс

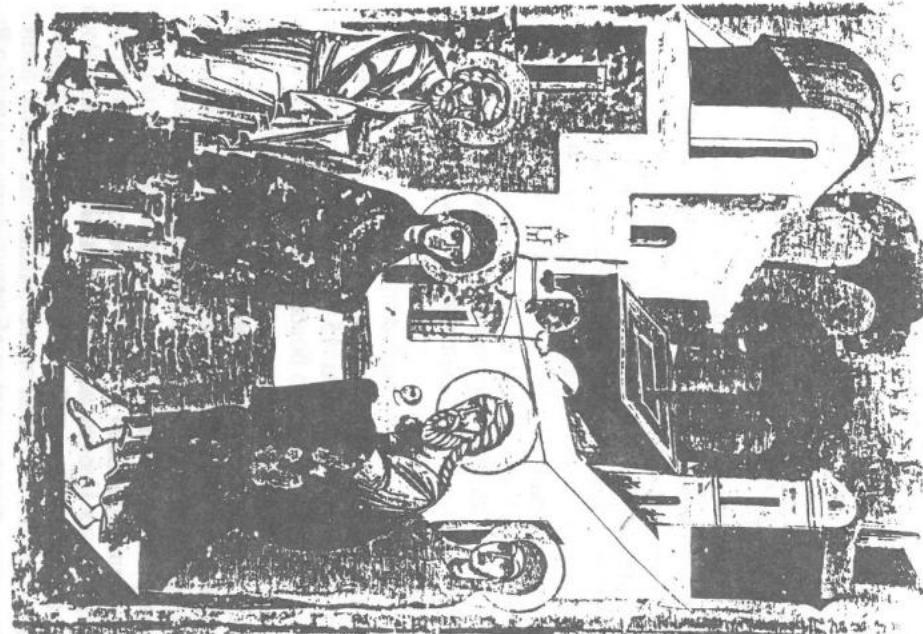
Всі основні політичні сили в Україні, навіть орієнтовані на Москву, висловили своє занепокоєння першого Жириновського. Хоча це не означає, що більше ніжто в нашій країні не откладиметься на російського брата. Ймовірно, і Кутма, і Гриньов розраховують на президента Росії, якого конституція, склаена 12 грудня 1993 року, надає величезні повноваження. Але ще ймовірніше, що скоро Сельдин підкорить свій курс відповідно до результатів виборів - уже сьогодні з його найближчого оточення з'яучать нотки невдоволення щодо підпрезидентського блоку «Вибр Росії». Нарах невідомо, наскільки вище така корекція на курс створеного тандемом Кутма-Гриньов Міжрегіонально-демократичної партії Росії вони в РОСІЇ вибили з його рук головний козир - «реформаторський імідж Росії» - можна проголосувати достатньо впевнено.

Крайні праї сили в Україні, напевно, з'ясують про перемогу Жириновського сприймати з оптимізмом. (Закінчення на 3 сторінці)

«Церкви-сестри»

Католико-православний діалог став, без сумніву, одним із найважливіших елементів сучасного екуменічного руху. Він передбачає найбільш панські повернення літургічної едності обох Церков, по єдиною всіх двосторонніх екуменічних діалогів. У 1979 р. була створена Міжнародна місіонарська комісія щодо справ офіційного богословського діалогу. Було після завершення спільного задуму папи Івана Павла II та Вселенського патріарха Димитрія I.

Одним із членів двадцятисобової групи католицьких богословів, що увійшли до складу цієї Комісії був о. проф. Вацлав Гриневич, який є керівником катедри православної богословії Екуменічного інституту Люблинського католицького університету. Це один із найдіячіших сучасних польських богословів. Предметом зацікавлень о. проф. В. Гриневича є екуменізм, а зокрема православна богословська традиція. Виплив із цієї традиції відчувається у всіх його найважливіших (Закінчення на 2 сторінці)

То be, or not to be!

Правда, що помінулі від народження Христа, залишили нам неимовірно довгим періодом. Але вони, коли людина глибше задуматиметься, приносить дікаві рефлексії у сенсі феномену християнства. Отже, варто собі усвідомити, що через декілька перших віків відстань, що розділила людину від Христа, здавалася бути дуже близькою. Тому-то противники християн часто намагалися доказати абсурдність їх віри, що Бог існує, але недавно пригадав собі про них. Противники закидали, що християни наїзають, що гріх з'явився на самому початку і всі потребували радикального порятунку! Коли Бог дійсно любить людину, то чому так довго зволікав зі своїм приходом? І так для Келпесуса, істовідника поганської доктрини, з яким пожавлену полеміку веде Ориген, очевидна історичність Христа була дійсним доказом неправдивості християнства.

(Закінчення на 6 сторінці)

Дубовий Хрест

Дві тисячі літ, які минули від народження Христа, залишили нам неимовірно довгим періодом. Але вони, коли людина глибше задуматиметься, приносить дікаві рефлексії у сенсі феномену християнства. Отже, варто собі усвідомити, що через декілька перших віків відстань, що розділила людину від Христа, здавалася бути дуже близькою. Тому-то противники християн часто намагалися доказати абсурдність їх віри, що Бог існує, але недавно пригадав собі про них. Противники закидали, що християни наїзають, що гріх з'явився на самому початку і всі потребували радикального порятунку! Коли Бог дійсно любить людину, то чому так довго зволікав зі своїм приходом? І так для Келпесуса, істовідника поганської доктрини, з яким пожавлену полеміку веде Ориген, очевидна історичність Христа була дійсним доказом неправдивості християнства.

(Закінчення на 6 сторінці)

Берестейського З'єднання

3 ініціативи Перемиського ординарія, Кир Івана Мартиніка, 22 січня цього року відбулася в Варшаві спільні зустріч духовенства з мирянами. Провідного темою зустрічі був недалекий ювілей 400-ліття з'єднання нашої Церкви з Апостольським Престолом.

У зустрічі взяли участь: проф. Стефан Козак, проф. Степан Забровінський, д-р Володимир Мокрій, посол Міжнародного Чеського гопала Мирианського Братства ім. св. Володимира Олег Гнаток. Духовенство презентували: о. Синкел Юліан Гібу, протоігумен о. Василь Медвіт ЧСВВ і о. Ігор Грасим ЧСВВ.

Приступних привітав Владислав Іван і попросив виступити свої думки в який спосіб можна буде відсвяткувати роковини. Всі були згідні, що святкування повинні мати різний характер і бути відзначенні на різних рівнях нашого життя. Віршінсько покликати організаційний комітет - Комітет Відзначення Берестейського З'єднання. Вибрано також управу. Головою Комітету вибрано Кир Івана Мартиніка.

В ході розмов та дискусії покликано до життя три підкомітети:

- пасторальну, голова: о. Ігор Грасим ЧСВВ;
- наукову, голова: проф. Степан Козак;
- міжнар., голова: Олег Гнаток.

Секретарем Комітету вибрано о. І. Грасима. Комітет визначив дату чергової зустрічі на 3 березня цього року. Комітет відкритий на всіх пропозиції та сугestії відносно проведення торжеств 400-ліття. Можна їх стати на адресу секретаріату: о. Ігор Нарасун, ul. Miodowa 16,

«Церкви-сестри»

(Закінчення з 1 сторінки)

публікаціях, наприклад: „Rola tradycji w inspiracji teologicznej”, (1976), „Chrystus - Nasza Pascha”, (1982) „Nasza Pascha z Chrystusem”, (1987), „Pascha Chrystusa w dziejach człowieka i wszechświata”, (1991), „Czytajmy się strzeże”, („Cerkiew-siostry”). Вона є своєрідним запи-
сом-підсумком довголітньої праці у міжнародній като-
ліцько-православній Міланській комісії богословського
діалогу у 1980-1991 рр. Автор був активним членом ШІ
шілкомісії і членом координативного комітету. Профе-
сор Гриневич головою упорядкував та видав у формі
книги все те, що було ним написане про екуменізм та
зустрічі Міланської комісії протягом десяти років. Пере-
важно це думки записані майже по «картичках сідах»
у перервах між різними засіданнями. Це дозволяє
прослідувати окремі етапи важкого екуменічного
діалогу з точки зору безпосереднього їх учасника.

Пропускаючи вступ і заключення, вище згадана кни-
га поміщає 4 розділи. У першому автор помістив
документи, які були випрацювані під час праці Комісії.
Другий, тобто «Діалог Церков-сестер», поміщає коме-
нтарі окремих зустрічей та проблеми ведення діалогу
починаючи з першого засідання на островах Патмос та
Родос у 1980 р., а закінчуячи на зустрічі у Фанарі в
1989 р. Третій розділ («Унічество - побоювання і надія»)
присвячений Східним католицьким Церквам. Від
1989 р. це останнє питання щиковито зайняло Комісію.
Остання частина («До спільноти Церков-сестер») має
більш загальний характер. Це підсумка наслідків до-
вголінок зустрічей богословів обох підозділів Церков.
Репортерський характер книги дає читачеві мож-
ливість познайомитися з важкого праціою богословів,
які спільно вирішують догматичні угодження.
Зіставлення, що таким чином публікованих статей
виявляє прағнення автора зарисувти педагогіку і етос
діалогу. Мають тут бути всі чинники, які роблять
можливим спільний процес думання богословів, що
його ефектом є скрумнічні догматичні угодження.
Найважливішим елементом цієї «педагогіки» діалогу
спід визнати відкритість його учасників на діяння
Святого Духа в таїні Церкви. Діалог - це доказ благо-
словення і благодаті Святого Духа у справі поро-
зуміння Церков. Завдяки тому можливим була спільні
молитва, як невід'ємна частина окремих засідань
Комісії. Творила вона атмосферу, без якої неможливе
продовжування діалогу та поступове долання різних
проблем. Так створюються передумови духовного
зближення і чутки співнання учасників діалогу, якого так
брали у минулому.

Сьогодні ж завдання зближення, доктринальний
діалог є практично науково нового зразку відносин.
Наїважливішими принципами є тут уникнення
будь-чого, що разило б другу сторону, тобто відчуття
побоювань і неділків другої сторони, зміна негатив-
ного внутрішнього ставлення до вирішуваних справ,
двостороннє навчання, відвага відклисти «оборонній
механізм», самоіправдання, щирість, повага і довір'я,
відхид від максималістичних стримінь та вміння вик-
ористати і зрозуміти аргументи інших. Ось чим, між
іншим, має відзначатися богослов, який вчиться вести
проблеми. Так створюються передумови духовного
зближення і чутки співнання учасників діалогу.

Логічним наступком новонабутої якості взаємних
відносин були - програма і метод праці Міланської
Комісії. Католицько-православний діалог спирається на
рефлексії над таїнствами Церкви. Отже, згідно
з логікою попсуку того, що сднає, а не розділяє, було
підніято спільну спадщину Конгресівської проблеми
іншими, залишивши для дальших переговорів.

У 1980 р. автор писав, що «*підготовлені комісії виріши-
ти питання Церкви. Йдеєю про відкладення може на-
самому початку тієї дійності стисніння, яка єже тече
єдиною обієктою Церкви. (...)* Зосередження зусилля вступного

частини діалогу в тому, що сднає, зовсім не вирішує, що
обрано саме таку дорогу з метою уникнення бажаних
проблем, які розсекаютъ від Церкви, вони й самі виник-
нуть у майбутньому». (стор. 81) Будуть це проблеми,
між іншим, місця і ролі епископа Риму у Церкві (справа
зелітам). Спільна праця над тем, що сднає, повинна
зіграти роль в грунті для аналізу співних справ.

До найбільших досягнень логотипичного діалогу
проф. Гриневич заразував, перш за все, випрацювання
сахаристично-тринітарної моделі Церкви - спільноти
Сестер. Категорія спільноти (koinonia, communio) це
основне поняття спільних еклезіологічних угоджень.

Церква - це спільнота осіб, зібраних довкола Саха-
ристичної, дестас приступного спасення пасхальної містерії.

у якій відбувається революційна зутсріч людини з «для-
ром і благоатою Святого Духа» (документ із Барі,
номер 15). Церква весь час привчає у стані приклікуван-
ня Святого Духа - «у стані епіклези» (документ з Мон-
хену, номер 11). Підкреслення тогалігарного характеру
тайнств Єхаристії і Церкви дає змогу зберегти
рівновагу поміж христологічним (спархія, інституція,
тайнство) та пневматологічним (харакзм, свободи, роль
вірних) вимірами. Вловні визнаючи особову окремість
Святого Духа та характерне для Нього діяння у історії
спасиння, не можна до краю спішорядкувати Його
діянням Христа - треба правильно зрозуміти відносини
між Христом і Святым Духом, між тайнствами Воп-
ложення, Пасхи і тайнством Злестя Святого Духа (стор
101). Суттєвою інтуїцією в такій експозиції молоді
є бачення церковних структур і послуговань у світлі
Єхаристії.

3 містерно-сакраментальною експозицією автор
тісно пов'язує проблему т. зв. уніатства. Проблема ця
була піднесена вже на самому початку дIALOGУ. Полі
у колишньому Союзі, які розпочалися від 1988 р.
і вкінці довели до легалізації ліквідованої 1946 р.
Грекокатолицької Церкви, як також подібні події у Ру-
мунії спричинилися до того, що тематика уніатства
була однокою під час засідань Міланої комісії. Так
у майбутньому буде залежати від вирішення справи
уніатства.

Варто про це пам'ятати. В іншому випадку будуть нам загрожувати спрощені уявлення і видрання доктринальних роздумів від історії Церкви.

У рецензований праці показано головні небезпеки і перешкоди на шляху до єднання, які виникнули під час праць Міланої комісії. Найбільш небезпечне - важке минуле поділів у Церкві. Саме це минуле стає причиною повільнішого ходу діалогу. Великим недоліком є також відсутність продовження спільних доктринальних вирішень та їх підтримки на місцевих рівнях. Саме тут доктринальні усталення повинні увійти в конкретне життя Церкви і вчинити позитивно у майбутньому на хід переговорів.

До справ, які приносять діалог, автор зарахував місійну, на думку православної сторони, діяльність католицької Церкви в посткомуністичних країнах, де було підпріяний вілив православ'я. Помимо вских труднопей, проф. Гриневич не сумнівається щодо успіху екуменічного діалогу.

Польський читаць, зацікавлений екуменізмом, отримав несвичайно ціну працю, хоч здається на перший погляд що це лише вступний нарис майбутньої публікації. Все ж таки можна вважати її свого роду записом доктринального католицько-православного діалогу. На жаль, проф. Гриневич не бує вже брати участі в працях Міланої комісії і не негативно відповіє на доступ до інформації на тему поступів у католицько-православному діалозі.

Мое Різдво

Марко Мельник
Доцент
Науковий керівник
Науково-дослідного центру
Спеціального факультету
Донецького національного університету

жали в основі ранніх спроб поєднання між латинською Церквою та окремими частинами православної Уніїні ініціативи латинської Церкви були інспіровані сотеріологічним есхізозівізмом; основою якого було «монополізування» спасіння: переконання, що тільки католицька Церква має Благодать Божу і тільки Вона - однока справжня Христова Церква. Подібні проповіді проходили і в думках православних. На основі виселгаланого, православні, щоб приступити до злуки з Римом, повинні були вважати себе за нехристиян: вони-бо існують лише поза Церковю, Благодатю і Спасінням! Документ з Арички стверджує, що це була форма пропаганди, навертання з християнства на християнство і було викликане переконанням про виключне посдання Римом засобів Спасіння. Сьогодні, в час поєднання, діалогу і такої еклезіології, яка бачить Церкву як спільноту Сестер, слід відкинути еклезіологію «повернення у едине справжнє лого» і таку богословію, яка перемішана з ідеологією. Діалог-бо є у наші часи одиноким можливим способом здійснення єдності Церкви. Проте відхилення уніатства, як помилкового методу стремлення до єдності Церкви (стор 252) не повинно означати засудження самих уніатів.

В рецензований праці можна прослідкувати еволюцію поглядів православної Церкви щодо справи уніатства. Спочатку православні члени Міланої комісії домагалися втілення скіldих католиків до латинської або до православної Церкви. Після десяти років православні богослови почали достергати, що скіldі католики все-таки існують і що вони є історичного дійсністю, а не «Церквами-міражами», яким лише треба зробити один крок, щоб цікавите з'єднатися з латинством. Аналіз справи уніатства до нині є важкою темою для них, які займаються нею у Польщі. Але треба було б тут взяти до уваги депо ширшій історичний контекст. Що рішення прийняти уніо приймалося в конкретних історичних умовах.

Оток єпископи Київської православної митрополії на зламі XVI і XVII ст. опинилися перед важким рішенням - або визнати зверність утвореного у 1588 р. Московського патріархату, або знайти яксь форму порозуміння і перкової єдності з Римом. В той час була ще одинока реальна альтернатива. Треба було вибирати - або московський «соптерологічний есклюзивізм», або римський. Обидва реалітети центри вважали себе однокими послачами Спасіння. Висловлене вище ствердження підтверджується також аналізом синодальних документів, які підготовили руські спискови в рамках підготовки проектів злуки з Римом. Автори цих документів не вільчували втрати своєї соптерологічної свідомості, непочували себе «коза спасінням», «коза перкового повного». Єпископи і себе, і свою митрополію вважали еклезіологічно рівноцінними з Римом. Щойно у 1595 р. делегатів нашого списковату почали «переконувати» у Римі, що умовою злуки буде не повернення гайственої єдності, формальне визнання, що до уші вони були «коза Церковю». Іншої альтернативи в той час не було.

ПОЛОДІ

МОЛОС

«Заспів» Поміж нас

Під час Різдвяних свят перебував у нас львівський студентський вертеп «Заспів», що працює при Львівській політехніці, відомий нам вже з минулорічних зустрічей на Ольштинці і Венгжевіці. Тим разом привезли з собою гарну програму, яку після було подивитися.

Ось інтер'ю з керівником групи, Тарасом Желінським та організатором шефом, Зенона Боровцем.

— Коли почалася ідея співоти колективу? — Правду сказати вона застинула вже дуже давно. Мій батько, перебуваючи на Сибірі, заклав капелу бандуристів, яка називалася «Заспів». Після цього була дуже довга перерва, бо поїно в сімдесятих роках можна було почути в нас українську пісню, яка звісно, радо в «Українській Республіці» не сприймалася.

— І чо було далі?

— Дали у 1988 році з'явилася нова група, до якої вийшли передусім студенти Політехніки.

— Чи скоро почалися заспівні вистави?

— Ні. В 1989 р. ми їздили тільки по Львівщині. Пізніше постановили вирушити на Схіну Україну. Тоді в нашому репертуарі були козацькі, стрілецькі та повстанські пісні, які, звичайно, випливали на свіломісті мешканців «сколу».

— Коли ви вперше прийшли до нас?

— Наприкінці 1990 року на запрошення пана Селана Мігуса. Побували ми в Ольштині, Гурви-Ла-велькому, Бартошичах і Кентшині. Саме в Польщі ми заспівали національний гімн України з поділом на голоси. Тоді в нашому репертуарі були стрілецькі пісні. В друге запрошення нас ігор Шерба. Тоді ми підготували вертеп.

— Як сприймала вас публіка?

— Дали у 1988 році з'явилася нова група, до якої вийшли передусім студенти Політехніки.

— Чи скоро почалися заспівні вистави?

— Ні. В 1989 р. ми їздили тільки по Львівщині.

Пізніше постановили вирушити на Схіну Україну. Тоді в нашому репертуарі були козацькі, стрілецькі та повстанські пісні, які, звичайно, випливали на свіломісті мешканців «сколу».

— Коли ви вперше прийшли до нас?

— Наприкінці 1990 року на запрошення пана Селана Мігуса. Побували ми в Ольштині, Гурви-Ла-велькому, Бартошичах і Кентшині. Саме в Польщі ми заспівали національний гімн України з поділом на голоси. Тоді в нашому репертуарі були стрілецькі пісні. В друге запрошення нас ігор Шерба. Тоді ми підготували вертеп.

— Як сприймала вас публіка?

На мою думку ці зустрічі мають на меті показати

з чим пов'язується мені Мюнхен? Що це Тайз? Ким є брат Роже? Багато дивних і прекрасних запитань. Мой згадом ставився «з літакою резервою» до Європейської зустріті молоді в столиці Баварії. Дійсність була іншою. Чудова країна, милі люди, несподівано добра організація.

Повернімося до самої істини молодіжного з'їзду, до його концепції. Думаю, що кожного року з'їзді католицької молоді ставлять собі за ціль не тільки зміну релігійного життя, життя у Богі, не йдеться тут також про «зведення в літо» своєрідного «акумулатора», який долопівне, але все-таки після чотирьох тижнів неодин участник з'їзду розгублюється, втрачає надію і віру до якогось, появляється тільки за питанням: чи все це має тижнів піз?

На мою думку ці зустрічі мають на меті показати

Богдан Лепкий

Ясеніця горіла...

1

Ясеніца Сільна горіла...
Ворог подався по прицненій завзятій боротьбі назад

і своїм варварським звичаем палив села...

Село горіло...
Але не чути гароду, голосіні, зойку...

і не чути трубки сокільської старожилі огневої... / не чути

реву худоби, брехання собак...

Село горіло... тихо, спокійно горіло.

Яць Олексівський стояв у стіл гори Кобили.

Перед ним просторі дічини, перед ним горючі села,

перед ним горюче його село Ясеніца Сільна...

Стара сілько задуманий... От, от горить церков свята...

От, от вже палажкотіть крамниця, читальня «Просвіти»,

шпиклік громадський...

Іому серце рвалось на кусні...
Довголітній сердечний труд, довголітній його праця, його

і других свідомих громадян праця...

Усе горіло... Усе добре горіло...

Мюнхен '93

Світ без кордонів

красу і добро, поєднані пінного і гарного, вони мають передусім на увазі саму людину. Вчать, що немель, хорват, українець, чи француз не чудові прекрасні люди. Вчать, що Бог у кожному з нас, що ніколи нас не покине, що не можемо ділити людей на добрих і поганіх, бо суть християнства не у цьому.

Неймовірним було, що католики, греко-католики, протестанти, а також ортодокси спільно розмовляли, дискутували, спільно прославляли Створителя. Після зустрічі люди піходили до нас, представлялися, просили, щоб навчити їх кілька слів по-українськи.

Коли ми проходили коридором, англійці лобозячливо говорили: «Привіт, добрий вечір перепрошую, прошу...». Це було спонтанне і дуже симпатичне. Коли ми їздили міським транспортом, танківали і співали напінок колядок і пісні, мешканці Мюнхена винаходили пісні по-українським.

Може це дійно зазувчить, але саме там у Мюнхені відбула свою варгтесь, побачила, що мое походження, моя національна культура є чудові. Коли ми співали пісень з нагоди Нового року нам здавалося, що

они нікого не зацікавлять, але несподівано для нас глядачі з захопленням почали кричати - «ше раз». Всі нації танцювали.

Тут появляється питання, яке може поставити кожен - де тут Бог, де справжня віра, молита, Чи пізно зустріті не обмежувався тільки до розваг і забави? Тимчасом... Бог був з нами, під час зустрічей, читання псалмів, співання колядок, складання новорічних побажань.

Мюнхенські зустрічі передусім підкреслювали одноту...

— будь справжньою людиною, а поїно тоді може визнати себе християнином; люди будуть тебе любити, знай, що таке пошана, тоді інші додінати тебе. Глянь на хорвати, серби, українці, росіяни, поляки, греки, німці та всі інші нації мають багато спільнотого! Всі вони говорять слова: «Я хочу Бога».

Олександр Павлюка

— На початку була не агітація та пропаганда, тепер це вже склонити на бік. Просто стараємося відповідно виховати своїх студентів.

— Чи можна знати на яку мету призначується зароблені в Польщі гроші?

— Це жодна таємниця. Ті гропи підуть на розвиток колективу, тобто купуємо костюми, інструменти і апаратуру, яку ми часто-густо змушені позичати.

— Скільки ви виступали в церквах маючи світську

програму, не побоювалися непримічної реакції?

— Початково побоювалися, навіть думали, що громада не приходить. Все ж таки живий зв'язок з Україною переважав.

— Скільки разів «Заспів» був з вертепом?

— Докладно було це три рази, але за кожним разом ми маємо поєднано, творимо мистецтво, не маємо на меті чим-небудь себе репрезен-тувати.

— Яка є головна мета існування групи?

— Мушу ствердити, що реакція перейшла наші оцікування. Люди сприймали нас радісно і широко. У тому часі почутя щось реального з України було недовіреним явищем. Зворушилими для нас були слізи в очах глядачів.

— Коли ви виступали в церквах маючи світську

програму, не побоювалися непримічної реакції?

— Початково побоювалися, навіть думали, що громада не приходить. Все ж таки живий зв'язок з Україною переважав.

— Скільки разів «Заспів» був з вертепом?

— Докладно було це три рази, але за кожним разом ми маємо поєднано, творимо мистецтво, не маємо на меті чим-небудь себе репрезен-тувати.

— Яка є головна мета існування групи?

— На початку була не агітація та пропаганда, тепер це вже склонити на бік. Просто стараємося відповідно виховати своїх студентів.

— Чи можна знати на яку мету призначується зароблені в Польщі гроші?

— Це жодна таємниця. Ті гропи підуть на розвиток колективу, тобто купуємо костюми, інструменти і апаратуру, яку ми часто-густо змушені позичати.

— Скільки ви виступали в церквах маючи світську

програму, не побоювалися непримічної реакції?

— Початково побоювалися, навіть думали, що громада не приходить. Все ж таки живий зв'язок з Україною переважав.

— Скільки разів «Заспів» був з вертепом?

— Докладно було це три рази, але за кожним разом ми маємо поєднано, творимо мистецтво, не маємо на меті чим-небудь себе репрезен-тувати.

— Яка є головна мета існування групи?

— Мушу ствердити, що реакція перейшла наші оцікування. Люди сприймали нас радісно і широко. У тому часі почутя щось реального з України було недовіреним явищем. Зворушилими для нас були слізи в очах глядачів.

— Коли ви виступали в церквах маючи світську

програму, не побоювалися непримічної реакції?

— Початково побоювалися, навіть думали, що громада не приходить. Все ж таки живий зв'язок з Україною переважав.

— Скільки разів «Заспів» був з вертепом?

— Докладно було це три рази, але за кожним разом ми маємо поєднано, творимо мистецтво, не маємо на меті чим-небудь себе репрезен-тувати.

— Яка є головна мета існування групи?

— На початку була не агітація та пропаганда, тепер це вже склонити на бік. Просто стараємося відповідно виховати своїх студентів.

— Чи можна знати на яку мету призначується зароблені в Польщі гроші?

— Це жодна таємниця. Ті гропи підуть на розвиток колективу, тобто купуємо костюми, інструменти і апаратуру, яку ми часто-густо змушені позичати.

— Скільки ви виступали в церквах маючи світську

програму, не побоювалися непримічної реакції?

— Початково побоювалися, навіть думали, що громада не приходить. Все ж таки живий зв'язок з Україною переважав.

— Скільки разів «Заспів» був з вертепом?

— Докладно було це три рази, але за кожним разом ми маємо поєднано, творимо мистецтво, не маємо на меті чим-небудь себе репрезен-тувати.

— Яка є головна мета існування групи?

— На початку була не агітація та пропаганда, тепер це вже склонити на бік. Просто стараємося відповідно виховати своїх студентів.

— Чи можна знати на яку мету призначується зароблені в Польщі гроші?

— Це жодна таємниця. Ті гропи підуть на розвиток колективу, тобто купуємо костюми, інструменти і апаратуру, яку ми часто-густо змушені позичати.

— Скільки ви виступали в церквах маючи світську

програму, не побоювалися непримічної реакції?

— Початково побоювалися, навіть думали, що громада не приходить. Все ж таки живий зв'язок з Україною переважав.

— Скільки разів «Заспів» був з вертепом?

— Докладно було це три рази, але за кожним разом ми маємо поєднано, творимо мистецтво, не маємо на меті чим-небудь себе репрезен-тувати.

— Яка є головна мета існування групи?

— На початку була не агітація та пропаганда, тепер це вже склонити на бік. Просто стараємося відповідно виховати своїх студентів.

— Чи можна знати на яку мету призначується зароблені в Польщі гроші?

— Це жодна таємниця. Ті гропи підуть на розвиток колективу, тобто купуємо костюми, інструменти і апаратуру, яку ми часто-густо змушені позичати.

— Скільки ви виступали в церквах маючи світську

програму, не побоювалися непримічної реакції?

— Початково побоювалися, навіть думали, що громада не приходить. Все ж таки живий зв'язок з Україною переважав.

— Скільки разів «Заспів» був з вер

ДІТЯМ

Чи вмісте назвати церковне літургійне устаткування?

Дорогі Діти! Щонеділі і у свята буваєте в Божому храмі. Дивитеся на різні літургійні предмети. Чи вмієте їх правильно назвати? Подаємо Вам десять різних назв першкового приладдя. Назви пізаколовані у поданих буквах. Спробуйте відчитати їх правильно. Для вигривали чекають книжкові подарунки.

1. РЕТХУС;
2. ЧИКСІ;
3. ТРИПЕЛІС;
4. САКІСНОТО;
5. РОДТЕЛАМ;
6. НІПКО;
7. ВІТОК;
8. СОКДНИКІЙПОРМИ;
9. ВІРОХУГ;
10. МАІПЛАДІК.

Дніпро і Десна

(Українська легенда)

Дніпро і Десна, це брат і сестра, обе діти старого Лимана. Коли Лиман постарівся, він осіл. А Дніпро мав руки вкриті густим волоссям, Десна ж - ні. Тоді Десна взяла на руки вовни руканиці і пішла прохати у старого спілого Лимана благословення.

Доторкнувся Лиман до рук Десни, а вони вовни, - то й благословив її. І пішла тоді Десна вперед, і почала на своїму шляху громадити гори, скелі, щоб її брат Дніпро не мав вільного шляху.

Підійшов і Дніпро до старого, спілого батька Лимана:

- Поблагослови мене отче.

- Я тебе сину вже благословив - сказав Лиман.

- Ні - каже Дніпро - я до тебе ще не підходив.

Поблагословив його Лиман і каже:

- Наздоганяй швидко свою сестру!

Кинувся Дніпро наздоганяти сестру Десну, порозкидав гори і скелі, таки логнав її пішов рука в руку: він праворуч, вона лворуч...

Розкидаючи гори і скелі, Дніпро був лютий. Він ревів і ревів, і буде ревти доки сонце світить. Розкидаючи гори і скелі, чинив людям добро: чистив води, поглиблював дно, щоб могли плавати кораблі. А Десна завжди стояла на перешкоді створювала міліни, закидала русло піском. Течія Дніпра - швидка, Десни - повільна.

Усміхнись!

Чемний братчик

- Чому ти не даеш братчикові саночки, щоб міг собі поїздити? - запитала Івася мама.

- Як це я не даю? Я їду на санках з гори, а брат кожного разу тяне санки на гору!

Вчитель: Не уявляю, як могла одна людина зробити стільки помилок.

Левко: Це не одна. Мені таго допомагав.

Двоє дітей

На вулиці двоє дітей. Дівчина як намальована і хлопчик каліса. Гарне чоло, мудрі очі, лип наче по голові хто вдарив і голова всунулася в плечі.

І вже вона не висунеться ніколи. Обе в сльозах. Не мають ні батька, ні матері. Лягта війна їх забрала. Олинилися в чужому краю. Тепер не знаєть, що їм тут робити. Нікто їх не розуміє і вони не розуміють нікого... «Нем тудим!» Навіть дітей війна не пощадила. Викинула їх на чужу дорогу, як вітер неоперених вороб'ят з-під стріхи.

Надіїджає повіз - стає.

Повіз бліскучий, коні якби їх кто мілом намилив, пані в шовках. Побачила дітей і зіскочила до них. Хлопчикові гропі в руку втиснула, дівчинку по голові гладить:

- Бідна, бідна! Хочеш, заберу тебе з собою. У мене гарно. Суконки тобі пошило, біле ліжечко дістанець, а як чимна будеш, то за свого візьму, бо я дітей не маю. Хочеш?

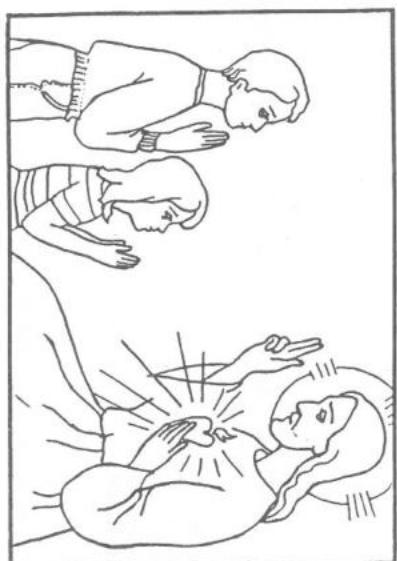
- Їль Ганусь, їль - радить дівчинці братчик, а голова юному ще глибше в рамена впадає.

Дівчина глянула на повіз, на коні на паню і - притулилася до брата.

- Не хочу...

Повіз поїхав, а вони дальше пішли.

Богдан Лепкий

Біб і Рибка

Сидить Біб над берегом річки та дивиться у воду, ні кому нічого не кажучи. Аж пливе цікава Риба. Усріда їого, приспіла ближче та їй каже:

- Добрий день, Бобаше!

- Дай Боже здоров'я Куленька! - вілказує Біб.

Як Риба це почула, попилила плачути до матері.

- А ти доно, чого плачеш? - запитала мати.

- Отой Біб, що сидить над берегом, прозивав мене - відказала вона.

- Чому ж він тебе прозивав? Може ти його образила?

- Ні мамо, я юму сказала «добрій день», а він мені відповів: «Куленька». Як так, то ходи зі мною, а я його сама спітаю, за що він тебе прозиває - запропонувала мати.

Попилили вони до берега, ле сидів Біб. Стара поклонилася Бобові і чимно його привітала:

- Добрий день Вам, пане Бобе!

- Дай Вам боже здоров'я, пані Рибо! - відповів Біб.

- Пане Бобе - каже стара Риба - моя дочка жалується, що Ви її прозиваєте. Коли то правда, то скажіть за що?

- Правда - каже Біб - я її прозивав, бо який «добрий день», таке «шибор'я». Вона називала мене Бобилем, а я її за те Куленькою. Боже собі, хоч простий Бобик, але й мені честь дорога.

Прозивася їїших і ще мені неправду говорили. Для собі геть від мене, ти не моя дитина, коли неправду говориш - відказала мати.

Риба в плач, просить, щоб мати її простила.

Вона приобігла, що вже николи неправди не скаже, та їй никого не буде прозивати. Мати простила, але спершу Риба мусила перепросити Бобика за образу.

* * *

Часто землю називають люди матір'ю і бере кажуть. Земля-бо є нашою планетою. На ній бере свій початок, розвивається і кінчиться людське життя. Протягом цілого життя ми залишили від дарів землі. Безнастянно вдихаємо зах. Не мають ні батька, ні матері. Люта війна їх забрала. Олинилися в чужому краю. Тепер не знаєть, що їм тут робити. Нікто їх не розуміє і вони не розуміють нікого... «Нем тудим!» Навіть дітей війна не пощадила. Викинула їх на чужу дорогу, як вітер неоперених вороб'ят з-під стріхи.

Господь Бог на сторінках Святого Письма старого і Нового Завіту наказує нам, що землю треба панувати. Спробуйте, при допомозі Вапіх батьків, віднайти у поданому вірші декілька місць, в яких говориться про все це, що називається Божим створінням.

Батьківщина

«Що це Батьківщина?» - раз питалась Оля, а батько радо відповів на це дитині:

- «Знай Батьківщину це ріка, що серед поля, поза селом, ген, попід лісом, тихо плине, це в саді нашому дерева, зіпля, квіти, це на ланах пшениця золотоколоса, це той, що віє з піль, паучий теплий вітер, це на левадах скосена трава в покосах, це наші всі пісні і молитви щодені, це рідна мова - скарб, якого ти не згубиш, це небо синє видень, а серед ночі темне, це моя Олю, все, що ти так широко любиш.

Богдан Ігор Антонич

Сідаймо спідати

Розпочнемо від хліба. Хліб... Таке м'яке, пахуче, тепле слово, а ще й яке таємниче! Як давно люди печуть хліб? Розкопки свідчать, що 7 тисяч років тому люди вже пекли в попелі коржі з пель-пель змеленої, а точніше - розтovченого в ступі зерна. У стародавньому світі - в Єгипті, Греції, Римі - вже користувалися дріжджами, які робили хліб пухким і м'яким. У Римі, наприклад, було триста пекарень, де випікали різні сорти хліба - і для бідних, і для багатих.

Кажуть, що мистецтво випікання хліба пінлялось до до небачених досі висот у середні віки хліб в Європі майже не змінився ні за смаком, ні за формою. Змінивася лише техніка випікання.

Пораді зі словом хліб йде слово сіль. Адже недарма кажуть «зустрічати хлібом і сіллю», спідати пим займалися монастири, а пізніше хліб в Європі майже не змінився ні за смаком, ні за формою. Протягом довгого часу стародавні люди щирили та пили молоко. Сіль їм не дуже тоді була потрібна, бо в м'ясі вона є, а до молока її зовсім не треба. Про сіль-тодішні люди ще не знали. Та ось люди осідають на одному місці, починають сіяти хліб, розводити городину. Рослинна інша була присною, несмачною; на сінку входить сіль - права до їжі.

У тівідалені часи існувало пікаве слово, щось на зразок сольд (тут корінь соль і суфікс -д). Спочатку воно означало «з сіллю». «солоний», потім - «приправлений (чимось)», а далі просто «смачний». Звісім вже один крок ліпився до «смачний, бо солодкий», а потім і просто «солоподібний». Дивно, правда? з одного кореня виростло два слова, протилежних за значенням.

(Далі буде)

На основі А. Коваль «Життя і пригоди знайомих незнайомців».

ВАРТО ПРИДБАТИ І ПРОЧИТАТИ

1. З рідного гнізла – альбом фотодокументів, які раніше ніколи не друкувалися, виданий до 100-річчя української емigrації до Канади. Ціна 25 тис. зл.

2. **Круглик** - Б. Лепкий. Історичні повісті, які вигтвороють життя на Україні після смерті Б. Хмельницького. Ціна 25 тис. зл.

3. **Декоративно-прикладне мистецтво** – С. Антонович. Посібник, у якому аналізується питання таких видів мистецтва України як ткацтво, вишивка, кераміка, художнє деревообробництво. Ціна 40 тис. зл.

4. **Сан України** - Історична повість з часів українського лицарства в трох частинах з ілюстраціями. Ціна 15 тис. зл.

5. **Нечиста смла** - В. Королів-Старий. Фантастичні казки, які повертаються до читача із 20-тих років. Ціна 12 тис. зл.

6. **Українське Різдво. Вергено** – збірник спінарів, яких упорядкував Зенон Боровель і Тарас Желлинський. Ціна – 6 тис. зл.

7. **Бабусин дідуся. Англійські народні казки украйнського мовою.** 162 стор. Ціна 20 тис. зл.

8. **Казки Оксана Іваненко. Казки про літей, про повчальні пригоди мешканців лсу, а також про незвичайного лікаря, що лікував бреуунів, болгузів, лінівців.** 319 стор. Ціна 25 тис. зл.

9. **Полковник Кричевський. А. Чайковський**. У книжці друкується вперше дві історичні повісті присвячені хмельниччині. 287 стор. Ціна 20 тис. зл.

10. **Темкин Хмельниченко – О. Рогова. Історична повість про трагічну долю старшого сина Б. Хмельницького - Тимоша.** Ціна 10 тис. зл.

11. **Патріот. М. Лазорський.** Історичний роман, в якому змальовується трагічна подія після Полтавської битви (1709) та діяльність першої української емigrації, яку очолювали гетьмани - П. Орлик та Г. Орлик. 261 стор. Ціна 15 тис. зл.

12. **Україна після Сталіна – В. Баран.** Спроба реформ після смерті Сталіна в 1953-85 рр. Ціна 18 тис. зл.

13. **У лісах Лемківщини. Спогади повстанця Українські казки.** Ціна 10 тис. зл.

14. **Ділови ложка й бабини ложка – найпопулярніші казки.** Ціна 10 тис. зл.

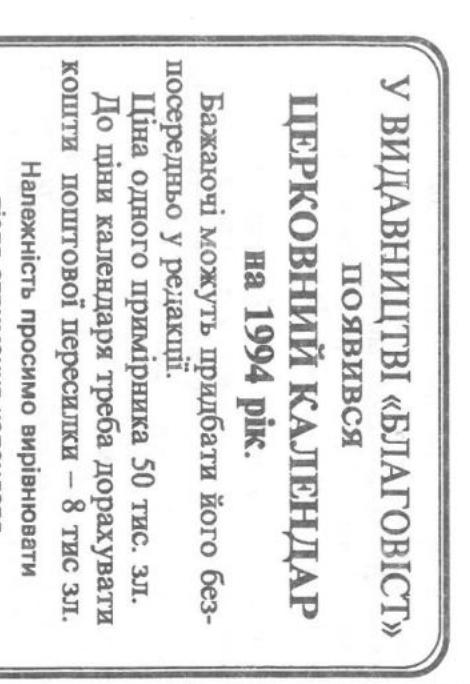
15. **Мазепа, Орлик, Войнаровський - Ілько Боршак.** Історичні есе присвячені українським гетьманам. Ціна 25 тис. зл.

Замовлення слід присилати на адресу редакції. Просимо не висилати грошей заразителі, а щойно після реалізації замовлення.

Редакція

У ВИДАВНИЦТВІ «БЛАГОВІСТ» появився ШЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР на 1994 рік.

Бажаючі можуть придбати його безпосередньо у редакції.
Ціна одного примірника 50 тис. зл.
До дні календаря треба додрахувати копії поштової пересилки – 8 тис зл.
Належність просимо вирівнювати після отримання календаря.

Звернення

Український архів збирася протягом останніх років інформаційні і документальні матеріали для написання книги, присвяченої українським жінкам-політ'язням у Польщі 1944-1956 рр. Звертамось до всіх читачів «Благовіста» допомогти нам у цій справі. Надсилаєте до нас документи, які б свідчили про ув'язнення, фотографії з того періоду життя, спогади про діяльність в УПА, ОУН (якщо така була), а також про пережите під час арешту, спілства, життя у тюрмі, чи конфаборі і після виходу на волю.

Ті жнки, на долю яких випав весь тягар того жорстокого часу (переслідування, арешти, відстів, допити, баґатолітє ув'язнення, часто втрати рідних і близьких, а після виходу на волю життя з клеймом «ворог»), на старість років покибулися страху від пережитого.

Розуміємо, що не всі свідки цих подій до нас напишуть і причини того можуть бути найрізноманітнішими. Тому звертаємося не тільки до них, але й до всіх, кому не байдужа доля українських жінок-політ'язнів пе живих і тих, які відійшли у вічність, відаючи все, що у них було найдінніше - молодість і життя за вільну і незалежну Україну.

Розраховуємо на Ваше зрозуміння і допомогу. Просимо писати до нас на адресу:

Archiwum Україnskie
ul. Kościeliska 7
03 - 614 Warszawa

tel. 679-95-47 lub 679-93-30

* * * * *

Спростування
В останньому числі «Благовіста» (№ 36-37 за 1993/93 рр.), у статті «Мирини у Церкві» допустили помилку. Написав, що секретарем Братства св. Володимира надалі залишилася п. Ірина Сніур. Направді секретарем стала п. д-р Степан Чебеняк, а п. І. Сніур залишилася скарбником. Читачів і всіх зацікавлених передпрошу.

іеромонах Ігор Гарасим ЧСВВ

* * * * *

Увага ВОСЬМИКЛАСНИКІ!
Згідно з традицією, взимку цього року у напівлітті ліцеї починається шістьрічний курс для восьмикласників, які хочуть поступити до цієї школи. Учні, які братимуть участь у визначені вчителями вправи, будуть прйняті до першого класу без вступних іспитів, так як це було минулого року.

Перша зустріч відбудеться 26 - 27 лютого 1994 р. Учасникам забезпечується безоплатні нічні готелі та відплатне харчування. Більші інформації можна отримати під адресою:

Liceum Ukrainskie
ul. Kościuszki 14
11-220 Górowo Iławskie
tel. 11-227, 11-228

* * * * *

Всім,
отцям, монахам та монахиням,
знатомим і приятелям,
що надіслали на мою адресу
Різдвяні вітання широ дякую.

О. Синкел Юліан Бур

Нашим Друзям
та Приятелям,
які привітали нас з нагоди
Різдвяних свят
широ дякуємо.

Редакція

Сестрі Романі СНДМ з приводу смерті
Матері

з приводу смерті Матері
сестрі Романі
слові глибокого співчуття складають
вірні Гурово-Ілавецької парафії.

Нашій Дорогій Катехигії,
сестрі Романі
з приводу смерті б. п. Батька

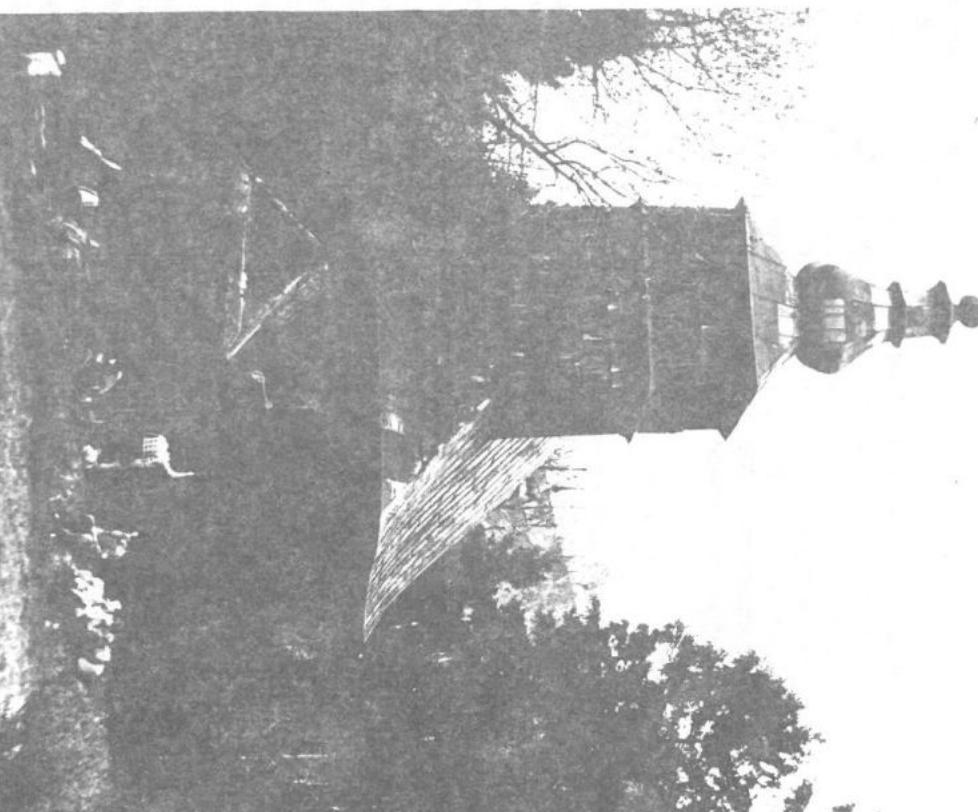
Свої праці на тему, як Ви бачите Церкву та
проблему толерантності у Польщі, підуть за адресою:

Daria Jakimiec
ul. Bohaterów Warszawy 23/31
11-200 Bartoszyce
abo: Katarzyna Junko
ul. Nad Łupą 4/18
11-200 Bartoszyce
tel. (праця) 29-89
інші працюючі дні: 11.00 - 18.00.

Увага Бартошиць та околії!
Оголошуємо рисунковий конкурс
для дітей та молоді, під назвою:
Церква

Конкурс триває від оголошення до кінця серпня 1994 р.
Свої праці на тему, як Ви бачите Церкву та проблему толерантності у Польщі, підуть за адресою:

11-220 Bartoszyce
ul. Chopina 17,
Druk OFF DRUK
Sekretar

Церква в Нижній Палениці.

БЛАГОВІСТ - суспільно-релігійний місячник. Видає Українська Католицька Церква у Польщі. Редактор колегія: о. Юліан Гарасець - технічна редакція. Редакція молодіжної сторінки - Дорота Шупер, Петро Шостек.

Погляд авторів публікій не завжди скідається з точкою зору редакції.
Матеріали не замовлені не відсилаються. В оприлюдненях випадках застерігають собі право виправити і скорочувати авторські тексти. Матеріали до публікації просимо вислати у машинописі, або у чітких рукописах.